

ultima

oslo contemporary
music festival

årsmelding 2013

ÅRSMELDING 2013

1. INNLEDNING	4
2. ORGANISASJON	4
2.1 Organisasjon	4
2.1.1 Formål	4
2.1.2 Rådet	4
2.1.3 Styret	5
2.1.4 Programkomité	5
2.1.5 Valgkomité	5
3. INNHOLD OG FAKTA 2013	5
3.1 Arrangementer	5
3.1.1 Kammer- og orkesterkonserter	5
3.1.2 Opera og musikkteater	10
3.1.3 Elektronisk musikk, impro og annet	12
3.1.4 Utstillinger, lydkunst og installasjoner	14
3.2 Ultima Education	16
3.2.1 Academy	16
3.2.2 Barn og unge	18
3.3 Statistikk	19
3.3.1 Publikumstall	19
3.3.2 Kjønnsfordeling	19
4. SAMARBEIDSPARTNERE	19
4.1 Ultima takker	19
Ultimas medlemmer	20
4.2 Internasjonale relasjoner	20
5. KOMMUNIKASJON	20
5.1 Publikasjoner	20
5.2 Dokumentasjon	21
5.2.1 Lyd- og filmopptak	21
5.3 Presse og kringkasting	21
5.3.1 Medieomtale og anmeldelser	21
5.4 Annonser	21
5.4.1 Mediesamarbeid	21
5.4.2 Øvrige markedstiltak	21
5.4.3 Wimp	22
5.5 Internett og sosiale medier	22
5.5.1 Nettsider	22
5.5.2 Sosiale medier	22
5.6 Publikumsutvikling	22
6. ØKONOMI OG REGNSKAP	23
7. ADMINISTRASJON OG ARBEIDSMILJØ	23
7.1 Ansatte	23
7.1.1 Faste medarbeidere	23
7.1.2 Festivalmedarbeidere	23
7.1.3 Studenter	23
7.2 Arbeidsmiljø	24
7.2.1 Likestilling	24
7.2.2 Ytre miljø	24
8. SIGNATURER	24
9. REGNSKAP OG REVISJONSBERETNING	26
10. APPENDIX	34

1. Innledning

Ultima – Oslo Contemporary Music Festival er Nordens største festival for samtidsmusikk. Festivalen i 2013 fant sted fra 5.–14. september.

Outsiderne – de som velger helt annerledes veier for sin musikalske kreativitet – spilte en viktig rolle i årets program. Et av høydepunktene ble konserten på hovedscenen på Nationaltheatret, med nettopp outsideren, komponisten og instrumentmakeren Harry Partch og hans verk *Delusion of the Fury*. Et annet godt eksempel fra festivalprogrammet er György Ligetis «anti-anti-opera» *Le Grand Macabre*, som til fullt hus og gode anmeldelser fikk fylle Den Norske Opera & Balletts hovedscene i tre forestillinger under festivalen.

Konserten med orkestret fra søppelfyllingen tilhørende Asuncion i Paraguay, The Recycled Instruments Orchestra of Cateura, stod trolig for festivalens mest rørende øyeblikk. Mer enn noe tydeliggjorde ungdomsorkestret menneskets nødvendighet knyttet til å uttrykke seg gjennom musikk.

Ultima Academy er et internasjonalt symposium med debatt, foredrag og workshops om temaer som er relevante for festivalen. Hensikten med symposiet er å øke kunnskapen og bevisstheten om samtidsmusikk i offentligheten generelt og i feltet spesielt. Ultima Academy ble lansert i 2012, men fikk i år et ekstra løft og er nå etablert som en viktig arena og møteplass for kunnskapsformidling om samtidsmusikk.

Ultima hadde aldri hatt det nedslaget både nasjonalt og internasjonalt som vi har uten våre 17 medlemmer. En stor takk må derfor rettes til hver og en av dem for deres viktige bidrag. Festivalens dedikerte og profilerte kunstneriske leder, Lars Petter Hagen, sier ofte at dersom Ultimafestivalen hadde funnet sted i London, så hadde den trolig vært inndelt i fem ulike festivaler. Vi mener at det er nettopp dette mangfoldet – det at opera og metal, symfonisk- og noise-musikk står skulder ved skulder – som gir Ultima sin interessante identitet. Langt på vei er det

også vårt åpne, kunstneriske perspektiv som gjør at vi allerede innehar en slags festspillrolle. Samtidskunsten vil profitere på at denne rollen styrkes og utvides.

En særlig takk må til slutt rettes til våre to fremste økonomiske pilarer, Kulturdepartementet og Oslo Kommune, for den uvurderlige støtten som de gir. Disse to støttespillerne gir Ultima mulighet til å være det arnestedet og til å utspille den knutepunktposisjonen i utviklingen av ny, norsk musikk og kunst som forventes av oss, og som vi hele tiden har som ambisjon å inneha.

Ingrid Røynesdal
Styreleder

2. Organisasjon

2.1 ORGANISASJON

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival er lokalisert i Oslo. I mai 2013 flyttet vi fra Kongens gate 4 til Sentralen i Øvre Slottsgate 3. H.K.H. Kronprins Haakon er festivalens høye beskytter.

2.1.1 FORMÅL

Ultimas formål er å arrangere en årlig, internasjonal festival for samtidsmusikk og relaterte kunstarter i Oslo på et høyt kunstnerisk nivå.

2.1.2 RÅDET

Rådet består av én representant fra hver av stiftelsens medlemsorganisasjoner. I 2013 fant rådmøtet sted 14. mai. Medlemmene er:

BIT20 Ensemble
Black Box Teater
Den Norske Opera & Ballett
Det Norske Kammerorkester
Det Norske Solistkor
Henie Onstad Kunstsenter
Institutt for musikkvitenskap,
Universitetet i Oslo
Kringkastingsorkestret (KORK)
Kunsthøgskolen i Oslo
NICEM
Norges musikkhøgskole
Norsk Komponistforening

NOTAM
Ny Musikk
Oslo Domkor
Oslo-Filharmonien
Oslo Sinfonietta og Cikada

2.1.3 STYRET

Ultimas styre hadde ved utgangen av 2013 følgende sammensetning:

Ingrid Røynesdal, leder
(oppnevnt av Kulturdepartementet)

Donatella De Paoli, styremedlem
(valgt av Rådet)

Henrik Hellstenius, styremedlem
(valgt av Rådet)

Audun Hasti, styremedlem
(oppnevnt av KUD)

Cathrine Pia Lund, styremedlem
(oppnevnt av KUD)

Eva Fredrikke Dahr, 1. varamedlem
(oppnevnt av KUD)

Eivind Lorentzen, 2. varamedlem
(oppnevnt av KUD)

Janne Stang Dahl, 1. varamedlem
(valgt av Rådet)

Klaus Sandvik, 2. varamedlem
(valgt av Rådet)

Styreleder Ingrid Røynesdal ble ved utgangen av 2013 erstattet av Odd Gullberg. Styreleder, styremedlemmene Audun Hasti og Cathrine Pia Lund og varamedlemmene Eva Fredrikke Dahr og Eivind Lorentzen er oppnevnt av KUD til utgangen av 2014.

Styremedlemmene Donatella De Paoli og Henrik Hellstenius samt varamedlemmene Janne Stang Dahl og Klaus Sandvik ble valgt i 2010 for fire år.

2.1.4 PROGRAMKOMITÉ

Per Boye Hansen, Anne Hilde Neset og Thomas Schäfer ble 9. november 2012 oppnevnt som medlemmer av Ultimas programkomité for en periode på to år.

2.1.5 VALGKOMITÉ

Valgkomiteen, valgt for fire år i Rådmøtet 11.05.10:

Henrik Celius
Lene Grenager
Hege Imerslund

3. Innhold og fakta 2013

3.1 ARRANGEMENTER

Tema for Ultimafestivalen 2013 var Off – Road.

Ultima er et sted for annerledes musikalske ideer, og årets tema rettet oppmerksomheten mot folk som velger alternative veier for å finne nye musikalske uttrykk. I et samfunn der outsiderposisjonen er så ettertraktet at man snakker om kollektiv individualisme og subkultur som merkevare, er det interessant å se på denne rollen i musikkhistorisk sammenheng. I mange tilfeller fører det en til USA i forrige århundre der komponister som Harry Partch og Conlon Nancarrow, og senere Alvin Lucier, skapte sine svært originale verk i utkanten av både det amerikanske samfunnet og den sentral-europeiske tradisjonen. Disse tre ble på hver sin måte gitt fremtredende plass i årets program.

Ultima omfattet i alt 44 arrangementer i 2013. Repeterende arrangementer, for eksempel en teaterforestilling med flere oppsetninger, er talt som ett arrangement. En konsert med flere ensembler eller utøvere i separate sett regnes også som ett arrangement.

Arrangementene fant sted på 26 forskjellige arenaer. Samtlige ligger i Oslo, med unntak av Henie Onstad Kunstsenter på Høvikodden i Bærum.

3.1.1 KAMMER- OG ORKESTERKONSERTER

5/9 ÅPNINGSKONSERT

Ultimafestivalen åpnet med det Frankfurt-baserte kammerorkesteret Ensemble Modern på Sentrum Scene. Ensemblet, omtalt av Frank Zappa som «my last band», plukket opp

6.9.13 Det Norske Solistkor, Trefoldighetskirken

10.9.13 Nadar Ensemble, Kulturkirken Jakob

14.9.13 KORK og Oslo Domkor, Oslo Domkirke

8.9.13. Satyricon og Operakoret, Den Norske Opera & Ballett

tråden etter samarbeidet med Zappa fra begynnelsen av 90-tallet. På konserten presenterte de orkesterverker fra hele Zappas produksjon og viste hans egenartede kreativitet innen både orkestermediet og musikkdramatikk med politisk brodd. Kvelden ble innledet med en pretalk på Kulturhuset der Alf van der Hagen intervjuet musikere fra Ensemble Modern.

6/9 ENSEMBLE RECHERCHE:
BAUCK/PRITCHARD/CARDEW/FELDMAN
Norges musikkhøgskole
Tyske Ensemble Recherche fremførte to urpremierer på musikk skrevet til ensemblet: Den unge norske komponisten Martin Rane Baucks *passe – revient*, og Erika married the Eiffel Tower (WP) av Alwynne Pritchard, som lenge har samarbeidet nært med ensemblet. De fremførte også Cornelius Cardews *Stryketrio nr. 2*, og Morton Feldmans *Duration I* og *IV*. I samarbeid med NMH.

7/9 OSLO SINFONIETTA, SONG CIRCUS OG ELEKTRONIKK: RUBEN SVERRE GJERTSEN
Dansens Hus
Den internasjonalt anerkjente komponisten Ruben Sverre Gjertsen presenterte sitt nye verk, *Landscape with figures II*, som tok i bruk rommet på ulike måter. Musikere og sangere var plassert rundt publikum, og elektroakustisk lyd ble fordelt over et stort høyttaleroppsett som fylte rommet og skapte et tredimensjonalt terreng. Oslo Sinfonietta fremførte sammen med kammerensemblet Song Circus. Produsert av Oslo Sinfonietta og Song Circus i samarbeid med NOTAM og Dansens Hus.

7/9 DET NORSKE SOLISTKOR
Trefoldighetskirken
Io, frammento dal Prometeo er det første av tre verk komponisten Luigi Nono skrev med utgangspunkt i Prometheus-myten. Verket ble fremført i versjonen for tre sopraner, lite kor, bassfløyte, kontrabassklarinett og elektronikk av Det Norske Solistkor i Trefoldighetskirken. Produsert av Det Norske Solistkor.

7/9 SVEN LYDER KAHRS
Kunstneres Hus
I anledning åpningen av Christian Bloms installasjoner, ble det urfremført to verk av komponist Sven Lyder Kahrs. Rolf Borch, Kristine Tjøgersen og Magnus Søderberg fremførte *O ihr stimmen des Geschicks, ihr Wege des Wanderers*. I stryketrioen *Curlew* – engelsk for vadefuglarten spover – spilte Ole-Henrik Moe, Kari Rønnekleiv og Kaja Aadne Thoresen.

7/9 TORA AUGESTAD
Nasjonalgalleriet
Den norske mezzosopranen Tora Augestad har etablert seg som et stort navn i Europa, og samarbeider tett med sentrale regissører og komponister som Christoph Marthaler og Beat Furrer. Av sistnevnte urfremførte Augestad tonesettingen av diktet *Canti della tenebra* av Dino Campana sammen med pianist Trygve Brøske. Hun fremførte også sanger av Alban Berg, Viktor Ullmann og Robert Schumann. I samarbeid med Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.

8/9 SATYRICON OG OPERAKORET
Den Norske Opera & Ballett
Heavy metal og klassisk musikk har hatt en tett relasjon siden slutten av 60-tallet. Satyricons spesialkomponerte oratorium for svartmetall-band og Operakoret står altså i en tydelig musikalsk tradisjon. Med et av landets mest kjente metallband på samme scene og i samarbeid med Operakorets sangere, ble dette en tidlig utsolgt konsert i stort format. Produsert av DNO&B.

9/9 LUNSKONSERT
Steinway Piano Gallery
Karstein Djupdals nyskrevne verk for seks pianoer *Reverberations and reflections* ble fremført av musikere/studenter ved NMH, der Djupdal er komposisjonsstudent. Stykket ga en akustisk 6-kanals surround-opplevelse. I tillegg ble det klassiske verket *Six Pianos* av Steve Reich fremført. Produsert i samarbeid med NMH og Steinway Piano Gallery.

- 9/9 KENNETH KARLSSON OG ELISABETH HOLMERTZ
Steinway Piano Gallery
Tre urfremføringer ved Cikada-ensemblets kunstneriske leder Kenneth Karlsson og den svenske sopranen Elisabeth Holmertz som harmonium/vokal-duo. Konserten i Steinway-galleriet bød på ny musikk: *Song of pure Nothingness* fra Tansy Davies, *go wo taite* av norske Ragnhild Berstad, og Georg Friedrich Haas' mikrotonale *...wie stille brannte das licht*. Med støtte fra Norsk kulturråd og Det norske komponistfond.
- 10/9 CIKADA ENSEMBLE:
CAROLA BAUCKHOLT
Olav Vs hall, Akershus festning
Den tyske komponisten Carola Bauckholt studerte under den anerkjente komponisten Mauricio Kagel, og har gjennom en lang rekke verk utforsket grenselandet mellom musikk og teater, instrumentklanger og hverdagslyd. Cikada Ensemble viet en helaften til Bauckholt, med tre urfremføringer. Produsert av Cikada Ensemble.
- 10/9 NADAR ENSEMBLE
Kulturkirken Jakob
Nadar Ensemble består av noe av det beste den unge europeiske samtidsmusikken har å by på akkurat nå. Til Ultima kom de med et oppdatert «multimediashow». Verkene som ble fremført var: Ignas Krunglevicius: *TWO REGIMES* (WP). Alexander Schubert: *Point Ones* for sensor utvidet dirigent og ensemble. Jorge Sánchez-Chiong: *Used Redux* (from Auto- Cine) for forsterket ensemble, lydbånd og video. Matthias Kranebitter: *Top 10*-Sanger for cello, keyboard og video. Stefan Prins: *Generation Kill* for ensemble, spillkontrollere videoprojektor og liveelektronikk. Scenograf: Marieke Berendsen. Video: Thomas Wagen-sommerer.
- 11/9 KORK: CHRISTIAN WALLUMRØD OG ALVIN LUCIER
Store Studio, Marienlyst
When celebrities dream of casual sleep (second try) er jazzpianist, komponist og ensembleleder Christian Wallumrøds første verk for

orkester, og en fellesbestilling for Ultima og Angelica-festivalen i Bologna. Musikken består av saktegående, divergerende pulsma-teriale, som henter sin lyd fra orkesterets rikholdige pianisimo-palett. KORK fremførte også Alvin Luciers *Exploration of the House*. Produsert av KORK.

- 13/9 CIKADA TRIO:
NESS/MELCHIORRE/FILIDEI
Akershus slottskirke
Under navnet Cikada Trio urfremførte fløytist Anne Karine Hauge, klarinettist Rolf Borch og pianist Kenneth Karlsson to nyskrevne verk: *Drop* av Jon Øivind Ness, og *Figurazione dell'invisibile* av den italienske komponisten Alessandro Melchiorre, i tillegg til Francesco Filideis *Texture* fra 1995. Pretalk med Alessandro Melchiorre og Asbjørn Schaathun. Produsert av Cikada. Konserten var en del av Oslo kulturnatt.
- 13/9 OSLO-FILHARMONIEN:
GRENAGER/IVES/ZAPPA
Oslo Konserthus
John Adams, Toshia Hosokawa og Georg Friedrich Haas har arrangert hvert sitt knippe Ives-sanger for orkester, og Zappas orkesterverk *Sad Jane* ble fremført av Oslo-Filharmonien. I tillegg var det premiere på Lene Grenagers nye verk *Vev* (WP). Dirigent: Baldur Brönnimann. Baryton: Leigh Melrose. Produsert av Oslo-Filharmonien. Støttet av Det norske komponistfond. Konserten var en del av Oslo kulturnatt.
- 14/9 DET NORSKE KAMMERORKESTER
MED MARTIN FRÖST: *THE DOLLHOUSE*
Oslo Konserthus
Det Norske Kammerorkesters første konsert for sesongen var blant Ultimafestivalens siste. Konserten presenterte kammerorkesterets kunstneriske gjesteleder, den svenske klarinettisten Martin Fröst, og nyere nordisk musikk av Bent Sørensen, Anders Hillborg og Göran Fröst, samt musikk av Stravinskij og Dukas. Konsertens røde tråd var mennesket som dukke – fanget mellom trådene i Frösts *D-tangled* for klarinett og orkester, på trappene i Sørensens *Doll*

11.9.13 Alvin Lucier, Store Studio

12.9.13 *Delusion of the Fury*, Nationaltheatret

13.9.13 Oslo-Filharmonien, Oslo Konserthus

Steps In Venice, og under magisk forbannelse i Dukas' *Trollmannens læregutt*. Produsert av Det Norske Kammerorkester.

- 14/9 KORK OG OSLO DOMKOR:
JESUS' BLOOD NEVER FAILED ME YET
Oslo Domkirke
Sunget av en uteligger i London i 1971, og tatt opp av den britiske komponisten Gavin Bryars, ble sangen *Jesus' Blood Never Failed Me Yet* grunnlaget for denne komposisjonen. Den tretten takter lange sangen er loopet og utvidet med et gradvis voksende orkesterarrangement. Innspillingen fra 1993 med orkester, kor og Tom Waits som solist er en kultklassiker. Som Ultimas avslutningskonsert lørdag 14/9 ble den fremført med KORK og Oslo Domkor i Oslo Domkirke. I samarbeid med KORK og Oslo Domkor.

3.1.2 OPERA OG MUSIKKTEATER

- 7/9 IVO DIMCHEV: *X-ON*
Black Box Teater
I form av sitt androgyne alter ego Lili Handel, vaklet Ivo Dimchev rundt på høye hæler mens han sang. I forestillingen *X-On* utforsket han, sammen med sine tre dansere, skulpturene til den østerrikske kunstneren Franz West gjennom dans og bevegelse. Bulgarske Dimchev er danser og koreograf, kjent for sine blandinger av performance-kunst, dans, teater, musikk, tegninger og foto. Produsert av Black Box Teater.
- 7/9 GYÖRGY LIGETI: *LE GRAND MACABRE*
Den Norske Opera & Ballett
I György Ligetis «anti-anti-»opera i to akter (skrevet mellom 1974 og 1977) møter vi Døden på reise i en skyskraper-by. Er det verdens undergang eller simpelthen en farse som utspiller seg? *Le Grand Macabres* ironiske tilnærming til kunsten, tradisjonen, og døden selv har ført til hyppige oppsetninger, og er et sentralt verk i Ligetis produksjon. Oppsetningen under Ultima var det katalanske regikollektivet La Fura dels Baus' versjon. Produsert av DNO&B.

- 11/9 TORE VAGN LID: *JUDASEVANGELIET*
Den Norske Opera & Ballett
Den historisk viktige karakteren Judas har ifølge regissør Tore Vagn Lid gjort seg fortjent til sitt eget evangelium. «Evangeliet rokker ved hele fundamentet for den kristne kulturarven vår. Påskeevangeliet snus på hodet når boddelen blir helten». Forestillingen forsøkte å finne en dramaturgisk form som verken er opera eller teater. Forestillingen var tredje og siste del i Vagn Lids sørgespilltriologi. Produsert av Transiteatret. I samarbeid med BIT20 Ensemble og DNO&B.

- 12/9 ODD JOHAN FRITZØE:
ADVENTURA BOTANICA
Dansens Hus
Danser og koreograf Odd Johan Fritzøe mottok Kritikerprisen for forestillingen *Sne* i 2009, og *Adventura Botanica* er hans første helaften etter det. Det botaniske eventyret tar utgangspunkt i Darwins evolusjonslære og presenterte støypoesi, lysskulpturer og bevegelig billedkunst, med musikk av SPUNK. Produsert av NOTAM og Dansens Hus.

- 12/9 HARRY PARTCH:
DELUSION OF THE FURY
Nationaltheatret
Delusion of the Fury fra 1969 var komponist, musikkteoretiker og instrumentmaker Harry Partchs siste verk, og inneholder alle hans mikrotonale og harmonisk utfordrende kjennetegn – alt framført på et eget sett instrumenter. Tyske Ensemble musikFabrik og regissør og Ibsenprisvinner Heiner Goebbels har rekonstruert hele Partchs instrumentpark, og fremførte stykket som teater. Uka etter verdenspremieren på Ruhr-triennalen kom forestillingen til Ultima. I samarbeid med Nationaltheatret.

- 13/9 KIM HIORTHØY OG LISA ÖSTBERG: *YOU*
Black Box Teater
Musiker, grafisk formgiver og filmskaper Kim Hiorthøy og danser, koreograf, regissør og manusforfatter Lisa Östberg samarbeidet om danseforestillingen *You*. Det handlet om idéer til fantastiske

7.9.13 Per Boye Hansen og Lars Petter Hagen, Den Norske Opera & Ballett

7.9.13 Premierefest, Den Norske Opera & Ballett

6.9.13 Ivo Dimchev: *X-on*, Black Box Teater

prosjekter – prosjekter som Kim og Lisa ikke har tid til å gjennomføre selv, for de skal lære seg å spille trommer. Publikum fikk derfor presentert nøyaktige instruksjoner på hvordan prosjektene, blant annet en neoklassisk ballett, verdens lengste spøkelsestog, og en dokumentar om David Attenborough, skulle gjennomføres. Produsert av Black Box Teater.

13/9 JEFTA VAN DINTHER: *GRIND*
Dansens Hus
Mørk, minimalistisk techno, repetitive, pulserende bevegelser, flakkende lysglimt; det som først virket enkelt og kjent ble, gjennom varighet og repetisjon, til et stort, fremmed maskineri. Forestillingen er laget av den unge danseren og koreografen Jefta van Dintther, lysdesigner Minna Tiikka-ainen og lyddesigner David Kiers. Produsert av Dansens Hus.

3.1.3 ELEKTRONISK MUSIKK, IMPRO OG ANNET

8/9 CAMILLE NORMENT: *WITHIN THE TOLL*
Henie Onstad Kunstsenter
I HOKs skulpturpark, på Camille Norments permanente lydinstallasjon *Within the Toll*, utfremførte Ole-Henrik Moe og Kari Rønnekleiv en nordheimsk filolinduo-improvisasjon – til ære for Arne Nordheim. Ved hjelp av en Ipad og spatialiseringsteknologi utviklet for anledningen, benyttet Norment også live elektronikk. Produsert av HOK.

8/9 EUGENIUSZ RUDNIK: *MEMINI TUI*
Henie Onstad Kunstsenter
En av Arne Nordheims nære musikalske relasjoner på slutten av 60-tallet var den polske komponisten og lydteknikeren Eugeniusz Rudnik. På HOK ble det uroppførelse av Rudniks komposisjon *Memini tui* – til minne om Arne Nordheim. Det ble også fremført noe av den musikken de festet på magnetbånd for snart femti år siden. I samarbeid med HOK og Arne Nordheim-senteret ved Norges musikkhøgskole.

8/9 ALVIN LUCIER:
MUSIC FOR SOLO PERFORMER
Henie Onstad Kunstsenter
Den legendariske komponisten Alvin Lucier er relativt ukjent for folk utenfor det elektroniske musikk-miljøet, men ble bredt presentert under årets Ultimafestival med installasjoner, konserter og foredrag. På denne konserten fremførte han bl.a. et av sine mest kjente performanceverker: *Music For Solo Performer*. I tillegg ble *Wave Songs* fremført av sanger Silje Aker Johnsen. I samarbeid med HOK og Ny Musikk.

9/9 ULTIMAS VALGVAKE
Kulturhuset
Hver gang vi velges var Ultimas tverrpolitiske valgwake og et musikalsk talkshow som tok for seg de politiske partienes musikkprofil. Det ble coverversjoner og debatt der de politiske partienes forsøk på å skape seg en musikkidentitet ble analysert av et panel bestående av Aslag Guttormsgaard, Kari Slaatsveen, Atle Antonsen og Rolf-Erik Nystrøm. Programleder var Jon Løvøen. Produsert av Kjetil Bjørke og Jon Løvøen på oppdrag fra Ultimafestivalen.

11/9 ALVIN LUCIER OG ENSEMBLE NEON
Fagerborg kirke
Alvin Lucier fremførte det banebrytende verket *I Am Sitting In A Room*, der han har tar opp tekst han selv leser og spiller det tilbake mens han tar det opp på nytt – til et stadig voksende lydbilde som preges av klangen i rommet det spilles i. Norske Ensemble neoN fremførte også Luciers kammerverk *Two Circles* og *Silver Streetcar for the Orchestra*, for solo triangel med Håkon Stene som solist. I samarbeid med Ny Musikk.

12/9 STREIFENJUNKO
Akershus slottskirke
Trompetist Eivind Lønning og saksofonist Espen Reinertsen utgjør Streifenjunko, en duo der improvisasjon på klanglig mikronivå og utvidede spilleteknikker står sentralt. Til konserten i Akershus slottskirke var duoen utvidet til en kvartett som inkluderte pianist

13.9.13 Jefta van Dintther: *GRIND*, Dansens Hus

12.9.13 Streifenjunko, Akershus slottskirke

9.9.13 Hver gang vi velges/valgwake, Kulturhuset

8.9.13 Camille Norment, Henie Onstad Kunstsenter

8.9.13 Alvin Lucier, Henie Onstad Kunstsenter

Christian Wallumrød og vokalist Sofia Jernberg. Støttet av Det norske komponistfond.

13/9 LUNSKONSERT, CHRISTINE SUN KIM
Ny Musikk
Den New York-baserte kunstneren Christine Sun Kim ble født döv. I sitt arbeid tar hun for seg hørsel og ikke-hørende kultur via fysiske aspekter ved lyd. Med installasjoner, bilder og performance utforsker hun metoder for å vinne tilbake sonisk språk og talespråk. På lunsjkonserthen hos Ny Musikk presenterte hun noen av sine siste arbeider. I samarbeid med Dans For Voksne og Ny Musikk.

13/9 NILS BECH, OLE-HENRIK MOE OG JULIAN SKAR: *ONE YEAR*
Kulturkirken Jakob
Nils Bech har de siste årene etablert seg på den internasjonale kunstscenen med sine performance-konserter. Billedkunst, scenekunst, pop og samtidsmusikk – sjanger var underordnet da Nils Bech, sammen med Ole-Henrik Moe, Julian Skar, Kari Rønnekleiv og Eirik Sæther, presenterte sitt bestillingsverk for Ultimafestivalen 2013. Utøvere: Nils Bech, Ole-Henrik Moe, Julian Skar, Kari Rønnekleiv. Installasjon var ved Eirik Sæther. Støttet av Norsk kulturråd.

14/9 ØYVIND BRANDTSEGG/ROBERT WILLEY: CONLON NANCARROW
Grønland kirke
Elektroakustisk musikk ble tatt et steg videre med Øyvind Brandtsegg (slagverker og professor i musikkteknologi ved NTNU) og Robert Willey sine arrangementer av amerikansk-meksikanske Conlon Nancarrow's algoritme-musikk for selv-spillende piano. Produsert i samarbeid med Jan Tro.

14/9 KJELL SAMKOPF: ETYDER FOR SLAGVERK
Nasjonalbiblioteket
Sentralt i komponist, slagverker og pedagog Kjell Samkopfs livsprosjekt står det å gjøre lytting til en aktiv handling. Senere verker har bestått av felt-opptak av fotografurer i fjellheimen og av australsk villmark, ledsaget av omslag med nøyte utvalgte illustrasjoner og små instruksjoner som kan minne

om partitur. Etydesamlingen er en oppsummering av Samkopfs virke som pedagog, fremført som ett stort verk av en rekke av Samkopfs tidligere slagverksstudenter.

3.1.4 UTSTILLINGER, LYDKUNST OG
INSTALLASJONER

5/9 ALVIN LUCIER: *EMPTY VESSELS*
Atelier Nord/ANX
På Ultimas åpningsdag var det også premiere på Alvin Luciers installasjon *Empty Vessels* på Atelier Nord/ANX. Installasjonen består av åtte glassbeholdere, vaser og andre kar i ulike former og størrelser. Lyden som fanges av mikrofoner plassert inni beholderne sendes til høyttalere og lager akustisk feedback, som igjen skaper resonans inne i beholderne. Produsert av Atelier Nord. Utstillingen var åpen hver dag under Ultimafestivalen 2013.

7/9 ARNE NORDHEIM: *DRÅPEN*
Bekkelaget Renseanlegg
«Langt der inne i fjellet bør vi arrangere et møte mellom teknologi og humanisme», sa Arne Nordheim ved åpningen av lydinstallasjonen *Dråpen* i Bekkelaget Renseanlegg i 2001. Det ble under Ultima 2013 en eksklusiv mulighet til å utforske Nordheims verk som ellers stengt for publikum. Med 32 høyttalere, 2500 meter kabler og 12 klangprogrammer som organiseres på 500 millioner måter, er det renseprosessens kjemiske system som styrer lyden digitalt – og det låter dermed forskjellig fra dag til dag og fra år til år.

7/9 CHRISTIAN BLOM: INSTALLASJONER
Kunstnerne Hus
Som komponist med særskilte evner innenfor mekanikk har Christian Blom mottatt strålende kritikker for sine bevegelige skulpturer i bl.a. New Scientist og The Wire. Han benytter seg av originale materialer i arbeidene sine. Bloms lydinstallasjoner av bevegelige skulpturer ble her presentert ved arbeidet *Trio for dansende tråd, lyspære og klokke med demper* og *Isroser*, begge en del av hans stipendiatarbeid ved NMH.

13.9.13 Christine Sun Kim, Ny Musikk

13.9.13 Nils Bech, Kulturkirken Jakob

7.9.13 Kristin Norderval: *Piano, piano, pianissimo ...*, Kunstnerne Hus

14.9.13 Øyvind Brandtsegg/Robert Willey: Conlon Nancarrow, Grønland kirke

5.9.13 Alvin Lucier: *Empty Vessels*, Atelier Nord/ANX

7/9 KRISTIN NORDERVAL:
PIANO, PIANO, PIANISSIMO ...
Kunstnernes Hus
Sopranen Kristin Nordervals reper-
toar strekker seg fra renessanse-
sang til downtown-New York-avant-
garde. I sin siste installasjon
pustet hun nytt liv i aldrende
pianoer med lydopptak fra mennes-
ker som har opplevd Argentinas
diktatur, i et politisk stykke om
stillhet. I samarbeid med NOTAM.
Støttet av Norsk Komponistforening,
Den argentinske ambassade og APDH
Oslo.

ARNE NORDHEIM IN THE WORLD OF ART
Henie Onstad kunstsenter
Utstilling: Arne Nordheim i
kunsten. Gjennom et femti år langt
tverrfaglig kunstnerskap ble Nord-
heims arbeider innen bl.a. fjern-
synskunst, multimedia og lyd-
installasjon vist for første gang.
Utstillingen viser også hvordan
Nordheims musikk har inspirert og
blitt inspirert av billedkunsten.
Lydkunstneren Helge Sten/Deathprod
rekonstruerte tre av hans lyd-
installasjoner, og utstillingen
hadde også et konsertprogram med
Nordheims musikk.
Kurator: Lars Mørch Finborud.
Produsert av HOK.

3.2 ULTIMA EDUCATION

3.2.1. ULTIMA ACADEMY

Ultima Academy er en internasjonal
møteplass for utbredelse av samtids-
musikk i Norden. Akademiet skal benytte
seg av og videreformidle mye av den
kunnskapen som finnes i miljøet, fra
medlemsorganisasjoner, besøkende kompo-
nister, utøvere og studenter. Målet er
å øke bevisstheten rundt samtidsmusikk
i offentligheten og å styrke den akade-
miske dialogen innen feltet. Dette skal
sikres bl.a. ved å engasjere komponis-
ter, musikkvitere, forskere, kunstnere,
studenter og skoleelever i et årlig
program som omfatter forelesninger,
seminarer, verksteder og debatter.

Prosjektet ble lansert under Ultimafes-
tivalen 2012, og Academy-programmet
ble utvidet i 2013. Temaet var «Musikk-
teater og instrumentdesign». Programmet
fulgte flere av festivalens

hovedforestillinger, som *Le Grand Maca-
bre* og *Delusion of the Fury*. Over tredve
bidragsyttere tok del i forelesninger
og samtaler, blant dem Heiner Goebbels,
Alvin Lucier og Peter Weibel.

Ultima Academy 2013 ble arrangert i
samarbeid med Norsk Komponistforening,
Kunsthøgskolen i Oslo, NOTAM, Ny Musikk,
Norges musikkhøgskole, Arne Nordheim-
senteret og Universitetet i Oslo,
Institutt for musikkvitenskap.

Totalt ble det avholdt 25 Academy-
arrangementer. Blant disse var:

- 2- «STATEN»
12/9 WORKSHOP ON COMPOSED THEATRE
Kunsthøgskolen i Oslo
«STATEN» var en workshop for
interesserte komponister, studen-
ter og musikere med Mauricio
Kagels «Staatstheater» som histo-
risk referanse. Over ti dager
tilnærmet deltakerne seg stoffet
både teoretisk og i workshopform.
«STATEN» munnet ut i en performance
og programbok med dokumentasjon
av prosjektet. Workshopledere var
Amund Sveen Sjølie, Trond Rein-
holdtsen og Christina Lindgren.
- 7- NOTIONS OF SILENCE AND SOUND
14/9 Kunstnernes Hus og Ny Musikk
I samarbeid med Ultima Academy
arrangerte Dans for voksne en ukes
workshop med den døve kunstneren
Christine Sun Kim, som også opp-
trådte på festivalen. Formålet med
workshopen var å rehabilitere opp-
fatningen av stillhet i offentlig-
heten. Både døve og hørende tok
del i arrangementet, som tok sted
på Kunstnernes Hus. «Notions of
silence and sound» ble avsluttet
med en performance fra deltakerne.

- 9/9 DEBATE: THE CREATIVE ENVIRONMENT
Norges musikkhøgskole
«The creative environment» ble
arrangert for å skape debatt om
det digitale miljøet for lyd-
basert kunst. Målet var å kart-
legge tendenser og uttrykk i den
samtidige digitale lydkunstscenen.
Deltakende debattantene var Peter
Weibel, Robert Henke, Stefan
Prins, Alvise Vidolin, Christian
Blom og Jøran Rudi.

10.9.13 Academy Le Grand Macabre,
Den Norske Opera & Ballett

8.9.13 The Recycled Orchestra of
Cateura, Oslo Konserthus

8.9.13 The Recycled Orchestra of Cateura, Oslo Konserthus

14.9.13 Remake, Den Norske Opera & Ballett

10/9 HIGHLIGHTING LIGETI:
LE GRAND MACABRE
Den Norske Opera & Ballett
I samarbeid med Universitetet i Oslo og Den Norske Opera & Ballett ble det under Ultima Academy arrangert en presentasjon av Ligetis *Le Grand Macabre* ved professor Erling. E. Guldbrandsen og dr. Peter Edwards fra UiO. I samme arrangement ble det også holdt en diskusjon mellom regissør Valentina Carrasco og scenograf Alfons Flores fra regikollektivet La Fura dels Baus, som sto for produksjonen av *Le Grand Macabre*.

13/9 POLITICAL POSSIBILITIES WITHIN MUSIC THEATRE
Den Norske Opera & Ballett
Dette arrangementet var en samtale mellom Hans-Thies Lehmann, professor i teatervitenskap ved Johann Wolfgang Goethe Universitetet i Frankfurt, og teaterregissør, manusforfatter, musiker og professor i dramaturgi ved KHiO Tore Vagn Lid. Temaet for samtalen var musikkteaterets potensiale som medium for kritisk refleksjon. Arrangert i samarbeid med Kunsthøgskolen i Oslo og Den Norske Opera & Ballett.

3.2.2 BARN OG UNGE

8/9 THE RECYCLED INSTRUMENTS ORCHESTRA OF CATEURA
Oslo Konserthus
Sjøppelfyllingen Cateura i Paraguays hovedstad Asunción, et av Sør-Amerikas aller fattigste slumstrøk, er hjemmet til de unge medlemmene i The Recycled Instruments Orchestra of Cateura. Ved å bygge instrumenter av resirkulert søppel har barna fått et nytt liv gjennom musikken, og besøket på Ultima var et skritt mot målet om en internasjonal turné. I Oslo Konserthus fremførte de i tillegg til sitt vanlige repertoar, *Alquimia* – et specialscrevet verk av Jon Balke. Sammen med Barratt Dues juniorensamble urfremførte de også Østen Mikal Ores *Melting*.

10– KLANGBRYGGERIET
13/9 Norsk Teknisk Museum
Ultima inviterte til instrumentbygging og musikkproduksjon på Teknisk Museum:
Barnas instrumentverksted var et sted der barn fikk lage sine egne instrumenter og eksperimentere med klang og komposisjon. Tre musikere fra Drivhuset inviterte barn til å utforske flere måter å lage lyd og musikk på, med bl.a. plastrør, ballonger, strenger, treplanker og pinner. Musikken ble komponert av bidragsyterne selv – et nytt verk for hver gruppe. For barnehager og åpent familieverksted. I samarbeid med Norsk Teknisk Museum.

13/9 LIKESTILLING I MUSIKKLIVET – SKOLEPROSJEKT OG ÅPENT MØTE
Oslo Konserthus
I anledning av 100 års-jubileet for kvinners stemmerett i Norge laget elever fra Oslo By Steiner-skole og Manglerud videregående korte dokumentarfilmer og musikkstykker om tema likestilling i musikklivet. Elevenes arbeid ble vist 13. september 2013 under et åpent møte på Oslo Konserthus, som besto av bl.a. foredrag med Ingrid Røynesdal, Kristin Danielssen, Anne Hilde Neset, Inger Anne Westby og samtale med komponisten Lene Grenager. Prosjektet var et samarbeid mellom Ultima, Oslo-Filharmonien og Norges musikkhøgskole. Støttet av Norsk kulturråd og Nasjonalmuseet.

14/9 REMAKE
Den Norske Opera & Ballett
Ultimas årlige pedagogiske prosjekt Remake tar utgangspunkt i moderne klassikere fra kunstmusikken i det 20. århundret der ungdom utforsker musikalsk tradisjon i lys av samtiden. I år fordypet elever fra Bjørnholt videregående skole seg i Ligetis opera *Le Grand Macabre*, og gjenskapte verkets apokalyptiske tematikk i en audio-visuell installasjon. Med seg hadde de lyddesigner Daniel Teige og det spanske banebrytende regikollektivet La Fura dels Baus, som også står bak operaoppsetningen. I samarbeid med NOTAM og DNO&B. Støttet av Norsk kulturråd.

3.3 STATISTIKK

3.3.1 PUBLIKUMSTALL

Totalt fant 14 485 publikummere veien til Ultimas arrangementer over 10 dager i 2013.

Av totalt publikumstall var 11 215 publikummere på billetter arrangement og resterende 3270 på arrangementer uten billett. Utstillinger inngår ikke i publikumstallet.

Ultima har som policy at en del av konsertene er uten billett slik at et større publikum blir eksponert for festivalprogrammet. Målsettingen er at dette vil bygge et større publikum til Ultimas billetterte arrangementer. Eksempler på arrangementer uten billett under Ultimafestivalen 2013 var bl.a. en rekke konserter under Oslo Kulturnatt der f.eks. Oslo-Filharmoniens konsert hadde 950 publikummere.

	2013	2012	2011
Konserter	52%	63%	51%
Scenekunst	35%	17%	12%
Installasjoner	3%	8%	33%
Andre arrangementer	10%	12%	4%
Sum publikum	14 485	12 185	9 270

Ultimas medlemmer er vesentlige bidragsytere til festivalens størrelse og kvalitet. I 2013 var Ultimas medlemmer delaktige i prosjekter som til sammen hadde 10 300 publikummere. Største bidragsyter til festivalens publikumstall var Den Norske Opera & Balletts produksjoner på hovedscenen (*Le Grand Macabre* og *Satyricon*) som samlet ca 5.100 publikummere.

5.9.13 Publikum åpningskonsert med Ensemble Modern som spilte Frank Zappa på Sentrum Scene

3.3.2 KJØNNSFORDELING

Av 58 opphavspersoner i 2013 var andelen kvinner 24%. På utøversiden var kvinneandelen 39% av et antall på 828 personer.

Kjønnsfordelingen blant utøverne av et totalt antall på 828 personer (100%) var

Kvinner:	326 (39%)
Menn:	502 (61%)

4. Samarbeidspartnere

4.1 ULTIMA TAKKER

Ultima takker våre medlemmer og støttepillere som har gjort festivalen mulig. Takk også til komponister og utøvere som bidro, og til publikum på arrangementene.

- ANX/Atelier Nord
- Bekkelaget Renseanlegg
- Dansens Hus
- Det norske komponistfond
- Drivhuset
- Fagerborg Kirke
- Fond for lyd og bilde
- Fond for utøvende kunstnere
- Goethe-Institut Norge
- Grønland kirke
- Institusjonen Fritt Ord
- Kulturdepartementet
- Kulturhuset
- Kulturkirken Jakob
- Kunstnerne Hus
- Morgenbladet
- Music Norway
- Nasjonalbiblioteket
- Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design
- Nationaltheatret
- NISS (Nordisk Institutt for Scene og Studio)
- NODE Berlin Oslo
- Nordheimsenteret
- Norsk kulturfond
- Norsk kulturråd
- Norsk Teknisk Museum
- Oslo Domkirke
- Oslo kommune
- Oslo Konserthus
- Oslo kulturnatt
- Scandic Hotels
- Sentrum Scene
- Sparebankstiftelsen DNB
- Steinway Piano Gallery

Stiftelsen Akershus festning for Kunst og Kultur
Trefoldighetskirken
Utenriksdepartementet

ULTIMAS MEDLEMMER

BIT20 Ensemble
Black Box Teater
Den Norske Opera & Ballett
Det Norske Kammerorkester
Det Norske Solistkor
Henie Onstad Kunstsenter
Institutt for musikkvitenskap
Kunsthøgskolen i Oslo
NICEM
Norges musikkhøgskole
Norsk Komponistforening
NOTAM
NRK, Kringkastingsorkestret
Ny Musikk
Oslo Domkor
Oslo-Filharmonien
Oslo Sinfonietta og Cikada

4.2 INTERNASJONALE RELASJONER

I henhold til Ultimas kommunikasjonsstrategi utviklet med bistand fra Kulturmeglerne, satser festivalen bredt internasjonalt under paraplyen «Ultima utland». Festivalen utvikler relasjoner med utøvere og fagmiljøer over hele verden gjennom ulike formelle og uformelle nettverk. Blant disse er:

Réseau Varèse – det første internasjonale nettverket for moderne musikk – har eksistert siden 1999, med Ultima som en av grunnleggerne. Nettverket er en sammenslutning av festivaler og arrangementer innen moderne musikk med 23 medlemmer fra 17 land. Blant festivalene og organisasjonene som er med, er Märzmusik i Berlin, Wien Modern, Southbank Centre i London og Ircam i Paris. I 2009 fikk nettverket støtte fra EUs kulturprogram fram til 2014 på til sammen 20,3 millioner norske kroner.

NICAF (Network of Independent Curators and Festivals) er et nord-europeisk nettverk hvor Ultima er medlem. Øvrige medlemmer:

Dark Music Days, Reykjavik/Island
Musica nova, Helsinki/Finland
Ultraschall, Berlin/Tyskland
MaerzMusik, Berlin/Tyskland

Huddersfield Contemporary Music Festival, Huddersfield/England
November Music, Den Bosch/Nederland
Flanders Festival, Kortrijk/Belgia
Transit, Leuven/Belgia
Klangspuren, Schwaz/Østerrike

Ultima har for andre år på rad invitert utvalgte internasjonale gjester til et besøksprogram under festivalen. Til sammen besøkte 16 gjester fra 13 forskjellige land Ultima i festivalperioden. Blant gjestene var kuratorer, festivaldirektører og journalister. Besøksprogrammet ble gjennomført i samarbeid med Music Norway, som tok del i planlegging og avvikling av programmet. Besøksprogrammet ble lagt opp som en sosial og faglig møteplass for gjestene og den norske bransjen, og ble sentrert rundt helgene i festivalperioden.

Ultima samarbeidet med de norske ambasadene i gjestenes respektive hjemland. Dette førte til at de fleste reiseutgifter i forbindelse med besøksprogrammet ble dekket av ambassadene. Music Norway tok også en del av utgiftene relatert til programmet. I tillegg arrangerte de middag og lunsj for de besøkende.

5. Kommunikasjon

5.1 PUBLIKASJONER

I juni ga Ultima ut en lanseringsavis (20 sider) og i midten av august en programbok/festivalmagasin (116 sider). Avisen inneholdt en presentasjon av programmet. Magasinet inneholdt fyldig presentasjon av samtlige arrangementer i form av intervjuer, essays og kommentarstoff, samt annen informasjon og faktaopplysninger. Magasinet var tospråklig (norsk og engelsk). Avisen hadde et opplag på 44.000 eksemplarer, hvorav 38.000 ble distribuert med Morgenbladet 14. juni. Opplaget for magasinet var 5000. Magasinet ble distribuert på spillesteder, læringsinstitusjoner og kafeer i Oslo og omegn. I tillegg kom et engelskspråklig miniprogram (34 sider) ut en uke før festivalstart i et opplag på 5000 eks.

5.2 DOKUMENTASJON

5.2.1 LYD- OG FILMOPPTAK

NRK gjorde opptak av fire konserter til bruk i radio og TV (begge KORCs konserter, Cikada trio og Oslo-Filharmoniens konsert).

I tillegg engasjerte Ultima Morten Brekke til å gjøre opptak av alle urfremføringer. Se appendix s. 31. De pedagogiske prosjektene hadde med fotograf Daniel Munoz som laget dokumentarfilm av både Likestillingprosjektet og workshop for composed theater under Ultima Academy, pluss fotografering under Academy-arrangementene generelt.

5.3 PRESSE OG KRINGKASTING

5.3.1 MEDIEOMTALE OG ANMELDELSER

Ultima var i 2013 godt synlig i mediene, og fikk god og bred omtale før, under og etter festivalen. Vi ser at tidligere års omdømmebygging har ført frem. Ultima ble nevnt i ny og annerledes form for presse (eksempelvis i kronikker og kommentarstoff), og med større naturlighet enn før. I tillegg til god forhåndsomtale og mange større saker underveis, ble Ultima tatt med i guider og anbefalinger, samt fortløpende anmeldelser i de største avisene. NRK Radio/P2 laget flere sendinger viet Ultima underveis i festivalen. På avslutningsdagen 14. september trykte Dagens Næringsliv Magasinet et fire siders portrettintervju med Lars Petter Hagen.

På TV fikk vi intervju med Lars Petter Hagen på åpningsdagen der han presenterte innhold og generell info om Ultima i NRKs Morgennytt. I tillegg fikk vi gledelig nok et innslag i Dagsrevyen som fulgte The Recycled Orchestra of Cateura under prøvene før konserten i Oslo konserthus.

De generelle oppslagene trykt presse økte betraktelig i 2013, med 126 treff så langt i 2013 mot 77 i hele 2012. Når det gjelder redaksjonelt stoff, anmeldelser og kommentarstoff hadde vi 76 saker på trykk i september 2013 mot 24 i 2012, og 9 i 2011. Vi brukte Retriever for å overvåke den nasjonale pressedekningen.

5.4 ANNONSER

Det ble rykket inn flere annonser, enten kjøpte plasser eller i bytteavtaler, i publikasjonene til andre relevante kulturarrangementer og -institusjoner. Ultima satset på færre, men større annonser med helsider og halvsider der dette var mulig. Annonsekanalene var Aftenposten, Ny Tid, ballade.no, ENO, Universitas, Nasjonal jazzscenes høstprogram, Litteraturhusets høstprogram, Dansens hus program, UNM, Nutida Musik, og Borealis' program. I tillegg kom en annonse i det internasjonale musikktidsskriftet The Wire. Tilbakemeldingene på synligheten av annonsene var gode.

5.4.1 MEDIESAMARBEID

Ultima benyttet to vesentlige kanaler som mediesamarbeidspartnere i 2013, henholdsvis Morgenbladet og gratisavisen Natt&Dag. Via Morgenbladet sendte vi ut lanseringsvisen 14. juni, mens Ultima sammen med Nasjonalmuseet og Oslo Kulturnatt hadde sitt eget bilag som gikk ut med september-utgaven av N&D (tilgjengelig fra 6/9-13). Vi hadde også en opptaksavtale med NRK P2 om opptak av et utvalg konserter som ble sendt på radio.

5.4.2 ØVRIGE MARKEDSTILTAK

Ultima jobber kontinuerlig for markedsføring også utenfor de tradisjonelle kanalene. Med et variert program med over 40 ulike arrangementer, er det alltid grupper for spesielt interesserte som vi ønsker at skal finne veien til våre konserter. I år hadde vi utover samarbeidet med Wimp, diverse rabatterte ordninger, gratisbilletter og ekstra trykk på informasjon i forbindelse med enkeltarrangementer.

For å tiltrekke oss et yngre publikum hadde vi via PublikUng et spesialtilbud på forestillingene med Ensemble Modern, Det Norske Solistkor, Nadar Ensemble, KORK, *Delusion of the Fury*, *Judasevangeliet*, *Le Grand Macabre* og The Recycled Instruments Orchestra of Cateura.

I forbindelse med sistnevnte konsert hadde vi også et samarbeid med organisasjonen Grønn hverdag. De informerte om konserten i sine kanaler, i tillegg

til at de hadde en konkurranse blant sine medlemmer.

Vi delte også ut 30 gratisbilletter til brukere og ansatte i Kirkens bymisjon til avslutningskonserten 14/9 der KORK og Domkoret fremførte Gavin Bryars’ verk *Jesus’ Blood Never Failed Me Yet*.

5.4.3 WIMP

Ultima samarbeidet med strømmetjenesten Wimp (streaming-tjeneste fra Platekompaniet og Wimp Music som gir tilgang til millioner av låter på datamaskin, mobiltelefon og nettbrett.) Her publiserte vi relevante spillelister fra festivalens profiler og aktuelle artister, som vi markedsførte i sosiale medier. Vi hadde konkurranser via Wimp der man bl.a. kunne vinne Ultima-billetter og headset.

5.5 INTERNETT OG SOSIALE MEDIER

5.5.1 NETTSIDER

Hjemmesiden skal gjøre program og bakgrunnsinformasjon oversiktlig og lett tilgjengelig for publikum før, under og etter festivalen. I 2013 ble koblingene til sosiale medier tydeligere. Nettsiden hadde besøksrekord i august og september. Det ble laget en ny nettside for Ultima Academy med daglige oppdateringer i form av blogginnlegg og bilder.

5.5.2 SOSIALE MEDIER

Sosiale medier er en viktig plattform i Ultimas kommunikasjonsstrategi. Vi ser økt interesse og registrerer flere bruker på nettsiden og følgere på våre sider.

Ultima bruker kanalene Facebook, Twitter, Underskog, Instagram og Flickr aktivt. Disse nettstedene er viktige for synliggjøring og markedsføring nasjonalt og internasjonalt. Antall tilhengere på Facebook og Twitter har økt mye og jevnt de siste årene. Spesielt økt oppmerksomhet merket vi på Twitter, der flere retweetet og omtalte oss i løpet av festivaldagene. Vi har pr. oktober 2400 følgere. Vi hadde en vellykket kampanje på Facebook der vi kjøpte annonseplass og økte antall følgere til nesten det dobbelte, 4600. På

Facebook hadde Ultima Academy og Remake-prosjektet egne sider.

Flickr blir brukt til bildefremvisning og nedlasting av pressebilder. Arbeidet fra 2012 med en bedre integrering av bildevisning herfra ble videreført i 2013. Festivalfotograf Henrik Beck publiserte hver dag bilder fra våre arrangementer på tjenesten.

5.6 PUBLIKUMSUTVIKLING

I 2013 besøkte totalt 14 485 publikummere Ultima-arrangementer.

Ultima satser på tilgjengelighet og sosiale medier for å nå et større publikum. Publikums møte med festivalen skal være positivt fra de leser om den i avisen eller sosiale medier til de forlater konsertarenaen. Vårt uttalte oppdrag, basert på strategiplanen for 2012–2016 er «å gjøre musikk av høy kunstnerisk kvalitet tilgjengelig for flest mulig», og å være engasjerende, solid og innovativ.

Ny musikk krever nye måter å trekke til seg publikum. For eksempel var konserten med Cikada Ensemble 10/9 en del av EU-samarbeidet «New Music : New Audiences», som arbeider med nye måter å møte publikum på i samtidsmusikken.

Vi jobbet også med bevisstgjøring rundt festivalen med fokus på synlighet og tydelig kommunikasjon. I tillegg til stands på de ulike scenene, ble arenaene dekorert i Ultimas egen karakteristiske, oransje farge, som en del av satsingsområdet «Ultima Arena». En lærdom av dette ble at vi i 2014 skal forsøke å geografisk samle festivalen ytterligere, for en generelt sterkere festivalfølelse og lettere tilgjengelighet for publikum.

For bedre tilgjengelighet og nærhet til et potensielt publikum hadde vi i år festivalkontor på Kulturhuset på Youngstorget. Ultima-medarbeidere var til stede for å besvare henvendelser, betjene billettsalg, etc. Det fungerte også som møteplass for frivillige. I tillegg var vårt markedsteam til stede på alle venues (med unntak av Black Box Teater) for å profilere festivalen og være tilgjengelige for publikum.

Ultima har engasjert Comte Bureau, et markedsbyrå som spesialiserer seg på kartlegging av brukergrupper og bedrifter. Comte Bureau har utviklet en spørreundersøkelse på vegne av Ultima for å måle hvordan festivalens publikum opplevde festivalen 2013. De vil også fremover utvikle strategier for å gjøre Ultima mer attraktiv og tilgjengelig for publikum.

6. Økonomi og regnskap

Resultat for 2013 er et overskudd på kr 29.853. Resultatet øker Ultimas egenkapital som pr 31.12.13 er kr 616.313. Ultima er et omfattende samarbeidsprosjekt der særlig Ultimas medlemmer bidrar med vesentlige ressurser inn i festivalen. Enkelte arrangementer er i sin helhet finansiert av Ultimas medlemsinstitusjoner som for eksempel konserten med Oslo-Filharmonien. Andre arrangementer er finansielle samarbeidsprosjekter der kostnader og inntekter splittes mellom Ultima og samarbeidspartene. En tredje kategori er prosjekter fullfinansiert av Ultima. Økonomien relatert til Ultimas festivalprogram er derfor vesentlig større enn det som vises i Ultimas regnskap. Ultimas publikumstall er antall besøkende på festivalen uavhengig av finansiering. F.eks. inngår publikum på *Le Grand Macabre* og *Satyricon*, fire forestillinger på hovedscenen i Den Norske Opera & Ballett i publikumstallet, mens tilhørende billettinntekter ikke vises i Ultimas regnskap. Ultima hadde i tillegg flere arrangementer med fri entré, bl.a. en rekke konserter under Oslo kulturnatt.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Ultimas utvikling, finansielle stilling og resultat samt eiendeler og gjeld. Styret mener videre at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2013 er satt opp under denne forutsetning.

7. Administrasjon og arbeidsmiljø

7.1 ANSATTE

7.1.1 FASTE MEDARBEIDERE

Ultimas administrasjon besto av

Lars Petter Hagen, direktør og kunstnerisk leder
Alf Gregusson, økonomisjef
Trude Dombestein Elde, prosjektleder
Cathrine Nysæther, informasjonssjef
Heloisa Amaral, kunnskapsprosjektkoordinator
Sofie Bakke Ringstad, koordinatør
Nordic Music Days 2014

7.1.2 FESTIVALMEDARBEIDERE

Administrasjonen ble i tiden før festivalen forsterket med tre medarbeidere som til sammen var engasjert i fem måneder.

I tillegg ble arenaprodusenter og personell med ansvar for lyd og lys engasjert på arrangementer der Ultima hadde produksjonsansvaret.

7.1.3 STUDENTER

Ultima videreførte samarbeidet med prosjektlederlinjen på Nordisk institutt for Studio og Scene (NISS). Samarbeidet er primært knyttet til produksjonsrelaterte oppgaver.

Studentene fikk tildelt produksjoner som de hadde helt eller delvis ansvaret for, i nært samarbeid med Ultimas prosjektleder og arenaprodusentene. Ultima har i gjengjeld vært behjelpelig med kompetanseutvikling innenfor de tre områdene økonomi, markedsføring/informasjon og festivalproduksjon ved forelesninger på NISS.

7.2 ARBEIDSMILJØ

Sykefraværet i 2013 var 2,7%. Det har ikke vært arbeidsuhell eller ulykker. Styret vurderer stiftelsens arbeidsmiljø som godt.

7.2.1 LIKESTILLING

Fire av administrasjonenes seks ansatte i 2013 er kvinner. Lønnsnivået er bestemt uavhengig av kjønn. Ultimas styre bestod i 2013 av tre kvinner og to menn.

7.2.2 YTRE MILJØ

Ultimas drift forurensar ikke det ytre miljø mer enn normalt for denne type virksomhet.

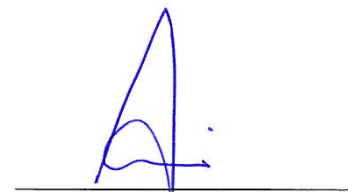
8. Signaturer

Styret ønsker å takke alle som har bidratt til gjennomføringen av Ultima-festivalen 2013.

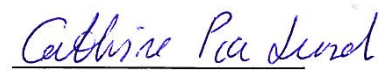
Oslo, 10. februar 2014

Odd Gullberg
Styreleder

Audun Hasti
Styremedlem

Cathrine Pia Lund
Styremedlem

Donatella De Paoli
Styremedlem

Henrik Hellstenius
Styremedlem

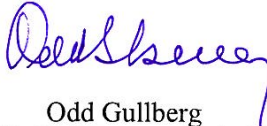
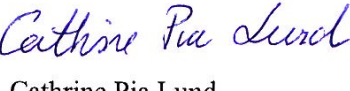
Resultatregnskap			
Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival			
Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2013	2012
Billettinntekter		488 791	503 043
Annonseinntekter		189 000	211 500
Tilskudd Kulturdepartementet	12	5 258 000	6 980 000
Tilskudd Oslo kommune		3 505 000	3 393 000
Tilskudd Kulturrådet / Andre offentlige tilskudd	13	490 000	332 120
Andre tilskudd	5	875 000	340 570
Andre driftsinntekter		313 344	309 716
Sum driftsinntekter		11 119 135	12 069 949
Avskrivninger	10	30 702	22 194
Lønnskostnader, feriepenger	3, 9	2 962 658	2 583 604
Arbeidsgiveravgift		472 881	501 826
Pensjonskostnader/forsikringer	9	293 567	288 477
Andre sosiale kostnader		24 716	34 893
Honorarer	7	3 153 210	2 610 620
Transportkostnader		308 265	65 309
Lokalkostnader	8	517 275	2 498 960
Investeringer, vedlikehold og leie utstyr		477 706	831 913
Andre honorarer	3	154 659	132 007
Kontorutgifter, telefon og porto		226 022	374 920
Reise, diett, hotell		1 556 207	1 041 764
Reklamekostnader		855 585	921 858
Representasjon/mottakelser		50 121	56 001
Forsikringer, tonovederlag		33 939	38 383
Annen driftskostnad	6	29 769	30 915
Sum driftskostnader		11 147 283	12 033 644
Driftsresultat		-28 148	36 305
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt		46 005	47 103
Annen finansinntekt		12 306	7 475
Annen finanskostnad		310	0
Resultat av finansposter		58 001	54 578
Årsresultat		29 853	90 883
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		29 853	90 883
Sum overføringer		29 853	90 883
Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival		Side	

Balanse			
Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival			
Eiendeler	Note	2013	2012
Anleggsmidler			
Kontormaskiner	10	29 294	52 832
Sum anleggsmidler		29 294	52 832
Omløpsmidler			
Kundefordringer		60 157	0
Utestående tilskudd		105 500	20 000
Andre kortsiktige fordringer		572 946	475 161
Sum fordringer		738 602	495 161
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4	594 169	964 213
Sum omløpsmidler		1 332 771	1 459 374
Sum eiendeler		1 362 065	1 512 206

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Side 2

Balanse			
Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival			
Egenkapital og gjeld	Note	2013	2012
Innskutt egenkapital			
Ultimafond	2	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital		100 000	100 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		516 313	486 460
Sum opptjent egenkapital		516 313	486 460
Sum egenkapital	2	616 313	586 460
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		27 002	103 524
Skattetrekk og andre trekk		174 555	172 831
Skyldig arbeidsgiveravgift		129 870	116 289
Påløpne feriepenger, lønn og honorarer		293 803	270 221
Andre påløpne kostnader		0	26 250
Forskuddsbetalte tilskudd		120 000	47 500
Annen kortsiktig gjeld		522	189 131
Sum gjeld		745 752	925 746
Sum egenkapital og gjeld		1 362 065	1 512 206

Oslo, 10.02.2014	
Styret i Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival	
 Odd Gullberg Styrets leder	 Donatella Maria De Paoli Styremedlem
 Jon Henrik Hellstenius Styremedlem	 Cathrine Pia Lund Styremedlem

Noter til regnskapet 2013		
Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival		
Note 1 - Regnskapsprinsipper Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Inntekter bokføres når de er mottatt, eller det har oppstått en forpliktelse hos tilskuddsgiver til å yte tilskuddet. Kostnader bokføres når de har påløpt. Fordringer verdsettes til pålydende, med individuell vurdering av eventuelle tap.		
Note 2 - Egenkapital Egenkapital pr 31.12. er forklart slik:		
	Stiftelseskapital	Annen egenkapital
Egenkapital pr 01.01.	100 000	486 460
Årets resultat		29 853
Egenkapital pr 31.12.	100 000	516 313
Note 3 - Ytelser til daglig leder, styret og revisor.		
	2013	2012
Daglig leder (lønn og andre ytelser)	768 480	643 291
Styret	141 267	161 826
Revisor - revisjon (inklusive mva)	31 250	29 125
Revisor - konsulent (inklusive mva)	19 125	18 625
Endret avsetning revisjon	0	-2 750
Sum	960 122	850 117
Note 4 - Bundne midler I posten bankinnskudd inngår bundne bankinnskudd med kr 178.280 til skattetrekk for ansatte.		
Note 5 - Andre tilskudd		
	2013	2012
Tilskudd Norsk Komponistforening	575 000	275 000
Tilskudd Music Norway	250 000	0
Tilskudd, internasjonale givere - se 5.1	0	15 570
Tilskudd, diverse - se 5.2	50 000	50 000
Sum	875 000	340 570
Note 5.1 - Internasjonale tilskudd		
Goethe Institut	0	15 570
Sum	0	15 570
Note 5.2 - Diverse tilskudd		
Fritt Ord	50 000	50 000
Sum	50 000	50 000

Noter til regnskapet 2013

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Note 6 - Andre driftskostnader

	2013	2012
Kontingenter	18 202	20 461
Gebyrer	10 056	10 224
Diverse kostnader	1 511	230
Sum	29 769	30 915

Note 7 - Honorarer

Honorarer til utøvere og festivalavvikling.

Note 8 - Lokalkostnader

	2013	2012
Leie lokaler	397 035	2 248 312
Produksjon / Leie konsertlokaler	110 590	228 568
Renhold	9 650	22 080
Sum	517 275	2 498 960

Note 9 - Lønnskostnader, antall ansatte, obligatorisk tjenestepensjon

Antall fast ansatte siste året har vært 5 personer, ca 4,5 årsverk.

Ultima er i henhold til Lov om obligatorisk tjenestepensjon forpliktet til å opprette en pensjonsordning for sine ansatte, og det er opprettet en ordning som tilfredsstiller lovens krav.

Note 10 - Driftsmidler

	Kontor- maskiner	Inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01	166 655	29 000	195 655
Tilgang	21 263	-	21 263
Avgang	14 100	-	14 100
Anskaffelseskost 31.12	173 818	29 000	202 818
Akkumulerte avskrivninger 01.01	120 784	22 040	142 824
Årets ordinære avskrivninger	24 902	5 800	30 702
Sum ordinære avskrivninger	24 902	5 800	30 702
Akkumulerte avskrivninger 31.12	145 686	27 840	173 526
Bokført verdi pr. 31.12	28 133	1 161	29 294
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	
Avskrivningssats	33 %	20 %	

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Side 2

Noter til regnskapet 2013

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Note 11 - Medlemmer

Stiftelsens Råd har per 31.12. 2013 følgende medlemmer, totalt 17 :

BIT 20 Ensemble	NICEM
Black Box Teater	Norges musikkhøgskole
Den Norske Opera og Ballett	Norsk Komponistforening
Det Norske Kammerorkester	NOTAM
Det Norske Solistkor	Ny Musikk
Henie Onstad Kunstsenter	Oslo Domkor
Institutt for Musikkvitenskap, UiO	Oslo-Filharmonien
Kringkastingsorkesteret (KORK), NRK	Oslo Sinfonietta og Cikada
Kunsthøgskolen i Oslo	

Note 12 - Tilskudd Kulturdep.

	2013	2012
Ordinært driftstilskudd:	5 258 000	6 980 000
Sum	5 258 000	6 980 000

Note 13 - Andre offentlige tilskudd

	2013	2012
Norsk Kulturråd, se note 13.1	490 000	297 120
Utenriksdepartementet	0	35 000
Sum	490 000	332 120

Note 13.1 - Tilskudd fra Norsk Kulturråd 2013

Bestillingsverk Jon Balke (kr 70.000 utbetalt til komponist)	70 000
Bestillingsverk Nils Bech (kr 135.000 utbetalt til komponist)	135 000
Bestillingsverk Alwynne Pritchard (kr 95.000 utbetalt til komponist)	95 000
Prosjektstøtte Kvinner i musikken	40 000
Prosjektstøtte Remake	150 000
Sum	490 000

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Side 3

STATSAUTORISERTE
REVISORER

Independent member

BKR
INTERNATIONAL

Til styret i
Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet for 2013

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival som viser et overskudd på kr 29 853. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards om Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.

En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival per 31. desember 2013 og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet til Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Stabekk, 10. februar 2014
NITSCHKE AS

Morten Hurum
Statsautorisert revisor

Dokumentasjon
Lyd- og filmopptak

Ultima engasjerte Morten Brekke til å gjøre opptak av følgende konserter:

06.09.13: Ensemble Recherche, Lindemansalen, NMH. Alwynne Pritchard, Martin Rane Bauck, Morton Feldman, Cornelius Cardew.

07.09.13: Sven Lyder Kars, Kunstnernes Hus Konsert i anledning åpningen av lydinstallasjonene til Christian Blom.

07.09.13: Tora Augestad, Nasjonalgalleriet Tora Augestad, sopran og Trygve Brøske, klaver.

Alban Berg, Victor Ullmann, Beat Furrer, Robert Schumann, Viktor Ullmann.

09.09.13: Lunsjkoncert, Steinway Piano Gallery Karstein Djupdal og Steve Reich: Six Pianos

09.09.13: Kenneth Karlsson og Elisabeth Holmertz, Steinway Piano Gallery Tansy Davies, Ragnhild Berstad og Georg Friedrich Haas.

10.09.13: Ensemble Cikada, Olavshallen, Akershus Festning Dirigent: Christian Eggen. Stykker Carola Bauckholt.

10.09.13: Ensemble Nadar, Kulturkirken Jakob Ignas Krunglevicius, Alexander Schubert, Jorge Sánchez-Chiong, Matthias Kranebitter, Stefan Prins.

12.09.13: Streifenjunko, Akershus Slottskirke Streifenjunko med Christian Wallumrød på piano og Sofia Jernberg på vokal.

13.09.13: Nils Bech, Kulturkirken Jakob Nils Bech med nyskrevet verk *One Year*. Utøvere: Nils Bech,

Ole-Henrik Moe, Julian Skar, Kari Rønnekleiv. Installasjon av Eirik Sæther.

NRK gjorde lydopptak av følgende arrangementer:

11.09.13.: KORK i Store studio - sendes 02.10 Christian Wallumrød og Alvin Lucier.

13.09.13.: Oslo-Filharmonien - sendes 19.09 Lene Grenager, Charles Ives og Frank Zappa.

13.09.13.: Cikada Trio - sendes 18.09 Jon Øivind Ness, Alessandro og Francesco Filidei.

14.09.13.: KORK i Domkirken - Sendes 20.09 Bryars Gavin: Jesus’ blood never failed me yet

5.3 PRESSE OG KRINGKASTING
MEDIEOMTALE OG ANMELDELSER

AUGUST 2013

«Ut av Nordheim-tåken» (Aftenposten, 21.8.13)

«Nordheim: Transformert og inspirert» (Dagsavisen, 23.8.13)

«King Plong» (Dagens Næringsliv, 23.8.13)

«Fortvilet kunstner og antikk storhet» (Aftenposten, 26.8.13)

SEPTEMBER 2013

«Spektakulære katalanere frister mest i topptung musikkhelg» (Klassekampen, 2.9.13)

«Brøndbo glapp for Ultima» (Dagsavisen, 5.9.13)

«Satyricon inn i Operaen» (Dagsavisen, 6.9.13)

«Når pling plong blir pop» (Morgenbladet, 6.-12.9.13)

«Veier gjennom Ultima»

(Dagsavisen, 6.9.13) «På banen, igjen» (Dagbladet, 6.9.13)

«Fröst med Mozart» (Dagsavisen, 7.9.13)

«Dødsangst og dommedag» (Dagsavisen, 7.9.13)

«Fra fyllingen til konserthuset» (Aftenposten, 7.9.13)

«Inn mot lyden» (Aftenposten 8.9.13)

«En rock & roll-fyr som elsket Edgard Varèse» (Klassekampen, 9.9.13)

«Gull av gråstein» (Dagbladet, 9.9.13)

«En rensende opplevelse» (Aftenposten, 10.9.13)

«Judas – det største symbolet på svik» (Bergens Tidende, 10.9.13)

«Bomsens høysang» (Vårt Land, 10.9.13)

«Musikalske gester» (Klassekampen 11.9.13)

«Resignasjonens poesi» (Dagbladet, 11.9.13)

«Sprikende evangelium» (Dagsavisen, 13.9.13)

«Ler døden i hvitøyet» (Morgenbladet, 13.-19.9.13)

«Ortodokse tannbørster» (Morgenbladet, 13.-19.9.13)

«Judas i helterolle» (Klassekampen, 14.9.13)

«Fornyetelsens fanebærer» (Dagsavisen, 14.9.13)

«Ultitalentet» (Dagens Næringsliv, 14.9.13)

«Nye musikalske landskap» (Dagbladet, 15.9.13)

«På stemmejakt»

(Klassekampen, 16.9.13)

«Gode blikk fra sidelinjen» (Aftenposten, 15.9.13)

«Ultima som diskusjonsrom» (Dagsavisen, 16.9.13)

«Fyller scenen til randen» (Morgenbladet, 20.-26.9.13)

«Slipp musikken fri!» (Klassekampen, 21.12.13)

«Et år med nye impulser» (Klassekampen, 28.12.13)

«Oslo 2014 blir en musikkfest» (Aftenposten, 30.12.13)

«2013s beste sceneopplevelser» (Dagsavisen, 31.12.13)

MAGASIN 2013

«Redaksjonen anbefaler» (Natt&Dag, 9/13)

«2013 Ultima Oslo Contemporary Music Festival» (All About Jazz, 9/13)

«Bechs kamp» (Natt&Dag, 9/13)

«Sviker eller helt?» (Natt&Dag, 9/13)

«Hva er lyden av partipolitikken?» (Musikkultur, utg. 5/2013)

«Går verden under nå?» (Klassisk Musikkmagasin, utg. 3/2013)

«Give it time!» (Oslo Innovation Magazine, 2013)

I tillegg til ca. 30 notiser.

SENDINGER PÅ TV

Her er et utvalg innslag fra Ultima 2012 som ble sendt på TV og i radio:

NRK 1, Morgennytt, 05.09.13
Intervju med Lars Petter i anledning starten på Ultima 2013

NRK 1, Dagsrevyen, 05.09.13
Innslag om og med The Recycled Orchestra of Cateura.

NRK 2, Hovedscenen, 15.09.13
Innslag om Ultima generelt og Recycled Orchestra spesielt

SENDINGER I RADIO

Spillerom, NRK P2, 08.09.13
Møte med Ultima-direktør Lars Petter Hagen

Radio Nova
Tre-delt reportasje i programmet Bra Trommis
«Med ønske om å utfordre», 09.09.13

Stuart Maconie's Freakier Zone, BBC Radio, 15.09.13
Legendary US composer Alvin Lucier, best know for his piece *I Am Sitting In A Room* is introduced to Stuart by regular guest Anne Hilde-Neset to talk about his life and music.

Radio Nova
Tre-delt reportasje i programmet Bra Trommis
«Sjangeroverskridende improvisasjonsduo» ble sendt 16.9.13

NRK P2, Musikk i P2
- Ultima spesial 18.09.13
Ultima spesial: Et panel gjennom festivalen, hører på musikken og prøver å oppsummere.

NRK P2, Musikk i P2
- Ultima-festvialen 19.09.13
Oslo filharmoniske orkester. Vev av Lene Grenager. Fem sanger av Charles Ives orkestrert av hhv John Adams, og Georg Friedrich Haas. *Sad Jane*, av Frank Zappa.

NRK P2, Musikk i P2
- Ultima-festivalen 20.09.13
Kringkastingsorkestret to Ultima-konserter: Alvin Lucier og Christian Wallumrød. Og avslutningskonserthen i Oslo Domkirke.

Radio Nova
Tre-delt reportasje i programmet Bra Trommis
«Genial outsider» ble sendt 23.9.13

NRK P2, Musikk i brennpunktet 25.09.13
Musikk i brennpunktet - Alvin Lucier og Harry Partch på Ultima-festivalen
Årets Ultimafestival trakk fram outsiderne i musikklivet.

NRK P2, Kulturhuset, 26.09.13
Snart 40 år etter sin død blir komponisten, landstrykeren og outsideren Harry Partch tatt inn i varmen, nå som hans verk *Delusion of the Fury* fremføres i Nasjonalteatret.

